

P. J. v Clevelandu, Ohio, ne pa v Chicagu, Ill.

Če bi se pa glavni odbor prenesel v Cleveland, Ohio, tedaj bi Klobučar, Konda in Stonich, sami nesebični možje, ki vedno *delujejo* za narod, ne sedeli v glavnem odboru in za svoje "nesebično in neumorno delo" ne vlekli mastnih plač iz jednote blagajne. Tudi gumbob bi ne naročali in ne dobivali "commission".

Tožena ni bila jednota, tem več Konda, Stonich in Klobučar, ki so farbali člane, da je delokrog (business) jednote postavno urejen, kar se je dokazalo iz listov, katera sta pisala tajnika države Illinois in Ohio Jožetu Zavertniku.

Konda, ki se vedno "kumšnega" dela, ki zatrjuje vsakemu, da je obiskaval trgovsko akademijo v Ameriki (Najbrže ko je za ovčami hodil v Californiji. Saj ima kostrune in backe vedno na jeziku. Opomba stavca.), bi moral vendar vedeti, kaj pomeni beseda "business" v angleškem jeziku, ker drugače bi ne blamiral sebe in pa Klobučarja, ki je pred javnim notarjem C. A. Bejckom v Clevelandu, Ohio, pričal in podpisal, da bo jednota svoj "principal business" premestila v Cleveland, Ohio.

Ako bi jednote, ki se pečajo z zavarovalnino v slučaju smrti, smele izvrševati svoje poslovanje, ne da bi bile inkorporirane v državi Illinois, ali imele tozadevno uradno pooblastilo, tedaj bi sodnik Prindeville ne priporočal, da se naj omenjeno trojico izroči *veleporoti*.

Konda zahteva, da bi se ga še potem, ko je že koristovstvo v jednoti razkrinkano in dokazano, prijemalo z rokavicami.

Le človek njegovega značaja, ki ima debelo kožo kot slon, je zmožen kaj sličnega zahtevati.

Vsakdo drugi, izvzemši njegova tovariša, bi v tem slučaju odpovedal se odborniškemu mestu.

Ali Konda se krčevito drži svojega mandata. V tem oziru je trmoglav kot Šilok.

On ve zakaj — mi pa tudi!

E, brate Konda! Nekdo je po krivem pričal. No, pa kaj bi pravili, saj veste kdo!

DOPISE.

Glencoe, O., 18. novembra.

Kratek odgovor umetnim sleparjem.

Kakor je iz št. 46 "Glas Svobode" razvidno, se je Anton Mladič, zapisnikar S. N. P. J., namenil, da opere umazane roke treh uradnikov v centr. odboru, — ki so stegali po jednotnem premoženju — s trudom, da bi na kak način pripravil vse člane jednote do tega, da bi vse vrjeli, kar on piše; — kajti "čisto resnico hoče pisati" — potem, ko bi ljudje vrjeli njemu, bi gotovo rekli: "pa bog lonaj možje dobrosrčni, ki ste dali tistih \$70 tolarjev, ki niso jednote, nazaj."

Tone Mladiča ne jezi to prav nič, ker so uni kradli; jezi ga le, ker se je to skozi "Proletarca" in Zavertnika razrilo. In prav zato se je sedaj prav po rokovnjaško skopal nad "Proletarca" in sodr. J. Zavertnika.

Stvar je popolnoma jasna.

Tone Mladič očta v svojem obrekovanju, da oni dopis, ki je bil poslan na dr. Slavija št. 1, ni imel

tozadavnega dr. pečata niti podpisana (da so lagali, so se že udali v enih štev. "Gl. Svob." op. ured.); kar je podla laž! Resnica je pa, da je bil na onem dopisu podpisan taj. in predsednik; seveda brez notarjevega pečata; mogoče misli Tone, da bomo v Glencoe drugače uradova'i kot drugod. Pa se moti. Nadalje pravi ta smešno "kumštni", de se je sodr. Zavertnik, ko ga je uprašal on, kdo da je pisal v Glencoe, Ohio, prestrašil.

Ker Tone vedno na tihem sumiči, je tudi sedaj sumičil; Zavertniku se pač ni bilo treba ustrašiti, saj on ni bil v tem nič prizadet. Kajti v Glencoe nam je že pred časom prišlo pismo od Frank Klobučarja. Pisal nam je o slepariji prej kot kdo drugi iz Chicage. Povdarjal je v pismu, da bomo v kratkem nekaj novega čuli o jednoti, da so prišli pri revidiranju knjig sleparijam na sled in da bo vse o tem "Proletarec" prinesel. "Ko nam je bila ta novica znana, sem jaz, kot predsednik sklical takoj izvenredno sejo. Na seji so se sprejele dve tozadevne resolucije in sklenilo se j, da se odpošlje eno na tajnika dr. Slavija št. 1 v Chicagu, drugo pa na zapisnikarja S. N. P. J., Tone Mladiča, da isto predloži centr. odboru.

Ste li predložili resolucijo pred centr. odbor, Vi zmešana nevednost?! Mladič! — odgovorite!

A. Mladič!

Vi pravite, da nesme noben član nič izdati vnanji osebi, kar se notranjosti jed. tiče. Tako trdite v tisti številki "G. S." Oglejte pa enkrat tisto, kar ste izbleknili v tistem umazanem perifu.

Kdo je večji izdajalec kot Vi. Obrekujete ljudi, samo da bi se pravica prikrila. Kdo Vas je učil to moralo?

Kot jed. zapisnikar ste se pokazali kot zagovornik sleparjev.

Že na II. gl. zborovanju S. N. P. J. ste se na vse pretege mučili in pomagali udušiti glas sodr. F. Petriča, da se mu je nepostavnim potom ukradel mandat. Seveda, dobro ste vedeli, da ako pride sodr. Petrič na zborovanje, bi poprej prišla vsa švindlerija in tihotapstvo na dan. Spominjam se še dobro — in tudi drugi delegati se bodo še spominjali, kako je Konda zrastel nad Petričem v zborovalni dvorani, ko je ta predložil privatno protestno resolucijo, v kateri je ožigoasil cel odbor jednote. Konda je dejal: "v nekem pismu se govori o tihotapstvu — pa se bomo že še drugje zmenili." Seveda njemu se je šlo za obstanek. Nam, vnanjem delegatom takrat stvari niso bile tako znane kot so danes. Danes pa popolnoma razumemo nastop sodr. F. Petriča in sedaj sodr. Zavertnika napram sleparjem.

Vsaka stvar le en čas trpi.

Kdor zagovarja tatu, je sam tat: pa naj bo to v društvenih ali pa privatnih razmerah. Logika ne spreminja oblik.

To'iko Tonetu Mladiču v album. Članom S. N. P. J. pa kličem: čitajte oba lista pazno, potem pa sodite, kateri ima prav.

Se večina rojakov strinja s švindlerji, — Tonem Mladičem, potem pač vemo, kako daleč smo še Slovenci v Ameriki; se strinja s "Proletarcem", je pa dokaz, da gremo v zavednost — k napredku.

Mi slovenski delavci v Ameriki imamo samo en list — in ta je "Proletarec", ki se ne ustrašeno bori za pravico vse povsod in vedno. Agitirajmo torej proletarci za "Proletarca"!

Pozdrav vsem delavcem, ki se boré za bolji košček kruha na zemlji in pod zemljo.

Nace Žlemberger.

La Salle, Ill., dne 20. nov. 1906.

Dne 17. nov. t. l. ob 10 uri zvečer se je razvil društveni prapor društva Triglav št. 2 S. N. P. J. ob mnogobrojni udeležbi društvenih bratov in občinstva iz La Salle, Ill. in okolice.

Širna dvorana in drugi prostori brata M. Kompa, v katerih se je vršila slavnost, so bili do zadnjega kotečka zasedeni. Slavnosti se je udeležilo tudi več nemških socialistov. Častna praporščaka sta bila g. Panek župan v La Salle-u in g. Hener, župan v Peru. Na slavnosti je svirala slovenska godba na lok, pod vodstvom br. J. Ivanuš-a, ki je zajedno dirigiral tudi slovenski pevski zbor "Zora", ki je s krasno m'lo donečim petjem namah pridobil vse občinstvo. Posebno laskavo sodbo o slovenskem zboru so izrekli socialisti tujih narodov.

Slavnostni govor je imel br. J. Zavertnik. Govoril je približno tako le:

"Na današnji slavnosti gledamo zgodovino slov. naroda, tistega naroda, ki je v stari domovini gradil palače, železnice, ceste, delal v rudnikih, premogokopih, plavžih in tvornicah, ki je hodil za plugom, sejal in oral, sam pa stanoval v bornih kočah, zaduhlih stanovanjih in stradal, da so mu pokale kosti.

In ta del naroda je moral ostaviti svojo domovino, katere bajno divno krasoto opevajo pesniki in opisujejo pisatelji raznih narodov, ne radi tega ker jo ne ljubi, ampak, ker ga je prignala beda do tega koraka. Narod je šel v tujino — v daljno Ameriko, da si poišče boljših življenskih razmer, ker mu doma ni bilo živeti ne umreti.

Prišedši v Ameriko je pa narod uvidel, da se v deželi vladarja kapitalizma za delavni narod v postavo dajalnem zboru z ozirom na socialne reforme toliko zmenijo, kakor v stari domovini.

Državne in občinske zavarovalnice v slučaju bolezni in smrti — proti nezgodam; vse to spi spanje pravičnega v veliki ameriški republiki.

Vsled tega je bilo treba seči po samoobrambi in ustanovila se je slov. narodna podpora jednota, koje člen je tudi društvo "Triglav", ki šteje danes približno 130 članov.

In da je društvo "Triglav" v ti kratki dobi doseglo tako velik vspeh, se ima le temu zahvaliti, da dela v smislu vzvišenega načela: *enakost, bratstvo in svoboda.*

Dokler se pa bodo taka načela negovala v društvu, se društvu ni treba bati pogibelji, in naj vihraj viharji še tako silni."

Na to je dejal govornik:

"In ti prapor pa vihraj v imenu svobode, enakosti in bratstva, da bodo tudi drugi narodi v širni Ameriki vedeli, da smo tudi Slovenci za svobodo, ne pa za hlapčestvo."

Pri besedah "prapor pa vihraj", je padla zaveza in društveni prapor je zaplapolal v zraku.

Za njim je govoril g. Panek, župan v La Salle-u in častni praporščak za slavnostni večer.

Dejal je približno: Nas Slovane, posebno Poljake in Slovence, ker smo po verskem pokoljenju večinoma katoličani, se smatra za nazadnjake, kar je velika laž. Ali se niso Poljaki, kakor tudi Slovenci borili za svobodo v veliki ameriški republiki? Ali ne vidimo stati povsod Slovane v prvih vrstah, kjer se b'je boj za svobodo? Ali dandanes priznava že ves kulturni svet, da smo tudi Slovani ljubitelji svobode, da se nas povsod najde na bojišči, kjer se b'je boj za svobodo, dasiravno je še nekaj zagrizencev, ki nam to odrekajo."

Po končanem govoru je pevski zbor zapel še dve skladbi, potem se je pa začela prosta zabava, ki se je vršila, dokler ni solnce pričelo pošiljati svojih žarkov skozi okna v dvorano.

Slavnost je na vsakega vdeležnika napravila globok vtis. In ko smo se v jutro razhajali, je vse navdajala ena sama misel: da bi se zopet kmalu nudila prilika za tako krasen užitek.

Odbor.

PUŽMANOVEGA JOŽA LUNA
TRKA.

Ko ne bi vedel, da je Josip Kunčič — Pužmanov Jože v sorodu s tistim Kunčičem, ki je hotel ljubljansko meglo pregnati z globokimi jarki in s steljanjem iz topov, bi se jezil, ko sem čital debelo laž v "Glas Svobode", da je mene Kristan v Celju prijemal radi računov. Pužmanovemu Jožu se najbrže pamet meša, ali je pa kratkega spomina, da je moje ime zamenal z drugim, ali pa sploh nikdar ni bil v jugoslovanski soc. stranki, ker bi moral vedeti, da jaz nisem imel nikdar nič opravka z denarjem v jugoslovanski soc. stranki. Ako se je pa Pužmanov Jože udeležil konference v Celju, tedaj bi moral vedeti, da se je šlo takrat za Zadnika, ne pa za Zavertnika. Zavertnik ni bil sploh nikdar v Celju in ni imel nikdar nič opraviti z denarjem v jugoslovanski soc. stranki, isto tako, kakor tudi pri "Proletarcu" nima nič govoriti v tem oziru.

Zavertnik je imel opraviti z denarjem le v železniški organizaciji na Dunaji. Kako je tam spolnjeval svoje dolžnosti, ima pa tozadgno spričevalo, ki pa vse kaj drugega govori, kakor, da ga je kdo kedaj prijemal za račune.

Kdor pa dvomi o tem, naj pa piše direktno na "Rdeči Prapor", Ljubljana, Avstrija, ali pa na "Eisenbahner", Wien, Austria.

Tudi za Pužmanovega Joža bi bilo bolje, da bi ostal v hosti, kakor da je stopil v javnost, ne da bi se bil preje informiral. Vsaj bi mu ne mogel zaklicati v obraz: Fej! Lažnjivec!

Jože Zavertnik.

— "Kochajme se!" Konda, Klobučar nekdanji nasprotniki proti hišam boginje Venere. Kako so grmeli v "Glas Svobode" proti Berniku. No, sedaj so pa v bratskem objemu.

Gliha, pač vkup štriha.

O čudnem poslovanju parobrodskih kart Zottijeve podružnice v Chicagu imamo nekaj gradiva, katterega pri priliki obelodanimo.